

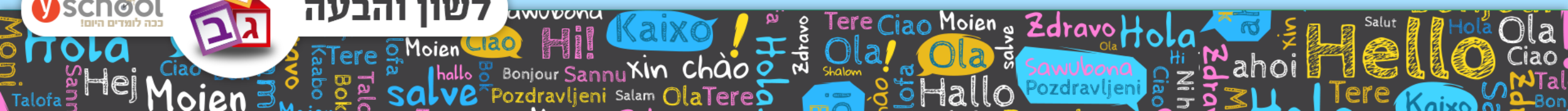

בניין

אחרי שעשינו חזרה קטנה על הפועל ואמרנו שלפועל יש:
גוף, זמן, נטייה ושורש. היום נמשיך ונצלול עמוק יותר לבניינים.

מה זה בניין? ▶

תבנית שנותנת משמעות שונה למילים מאותו שורש.

בניין

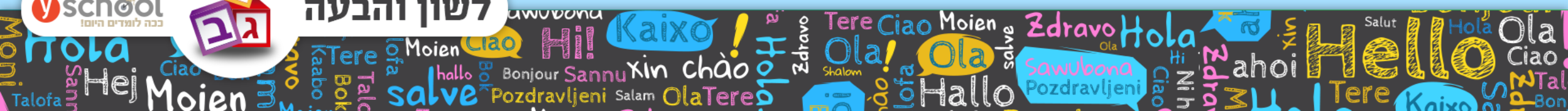
◀ לכל בניין יש משמעות שונה מהאחר:

בניין קל - פעיל המعلوم בניין נפעל - סביל מجهول / הדדי תبادליה

הפעיל - פעיל המعلوم הפעיל - סביל מجهول

פיעל - הבלטה והדגשה تشديد פיעל - סביל מجهول

התפעל - הדדי/ סביל מجهول

גזרות

גזרה היא קבוצת פועלים אשר לשורשיה יש תכונה משותפת לכל אורך הנטייה.

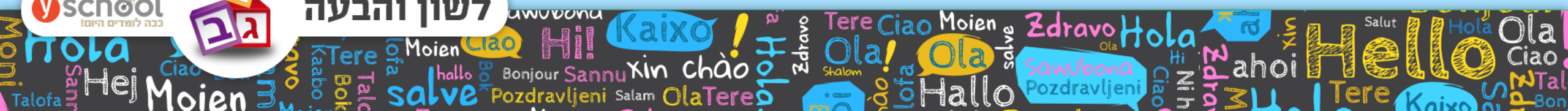
שלמים

מרובעים

חסרים

נחים

כפולים

בניין קל / פֶּעַל

הווה: להווה יש 3 צורות בבניין קל: משקל פועל - כּוֹתֵב / אקטיביות.

משקל פֶּעַל - יִשֵּׁן/ מצב

משקל פעול - כְּתוּב/ פסיביות

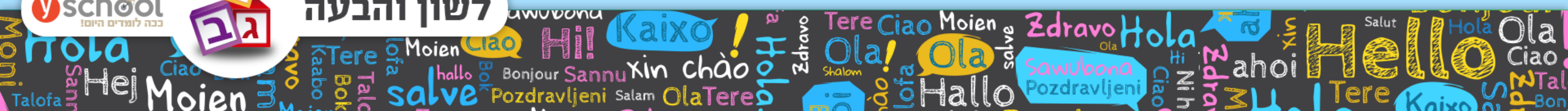
משקל פֶּעַל - יִכַּל

בגוף נוכחים ונוכחות חל חיטוף בזמן עבר לכן מקבלים שווא נע בתחילת הפועל:

לְמַדְתֶּם / לְמַדְתֶּן.

בעתיד מוסיפים בתחילת הפועל אותיות איתן ומוספיות סופיות בהתאם לגוף.

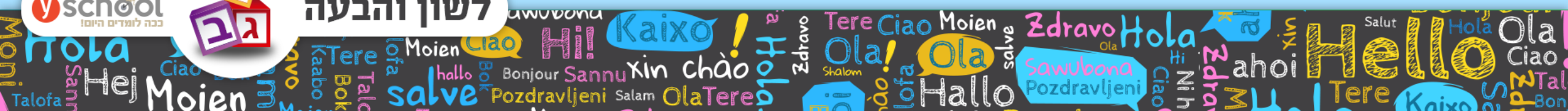
אֶשְׁמַר / יִשְׁמְרוּ / תִּשְׁמְרֶנָּה.

בניין קל / פֶּעַל

נתח את הפעלים ◀

זמן	גוף	שורש	פועל
הווה	אנחנו-אתם-הם	ל-מ-ד	לֹמְדִים
עבר	אנחנו	נ-ת-ן	נִתְּנוּ
עתיד	אתם	ש-ק-ל	תִּשְׁקְלוּ
עתיד	אתן	כ-ת-ב	תִּכְתְּבְּנָה
עתיד	הוא	ג-ר-מ	יִגְרֵם

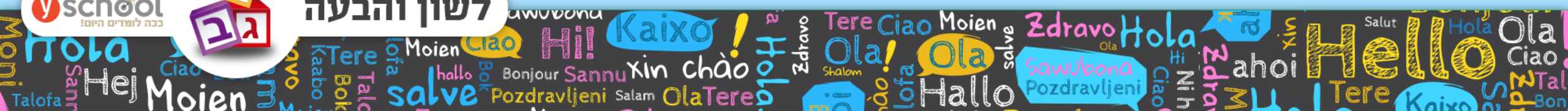

בניין קל / פֶּעַל

◀ מקור נטוי: לְשָׁמֹר, מקור מוחלט: שָׁמֹר

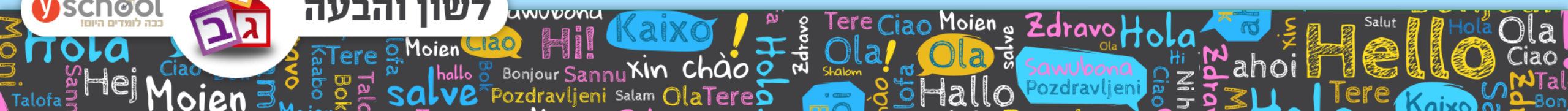
ציווי	עתיד	הווה	עבר	
	אֶשְׁלַף	שׁוֹלֵף/שׁוֹלֶפֶת	שָׁלַפְתִּי	אני
שְׁלַף	תִּשְׁלַף	שׁוֹלֵף	שָׁלַפְתָּ	אתה
שְׁלַפִּי	תִּשְׁלַפִּי	שׁוֹלֶפֶת	שָׁלַפְתְּ	את
	יִשְׁלַף	שׁוֹלֵף	שָׁלַף	הוא
	תִּשְׁלַף	שׁוֹלֶפֶת	שָׁלַפָּה	היא

בניין קל / פֿעַל

◀ מקור נטוי: לְשָׁמוֹר, מקור מוחלט: שָׁמוֹר

ציווי	עתיד	הווה	עבר	
	נְשַׁלֶּף	שׁוֹלְפִים/שׁוֹלְפֹת	שָׁלַפְנוּ	אנחנו
שְׁלִפּוּ	תְּשַׁלְּפוּ	שׁוֹלְפִים	שָׁלַפְתֶּם	אתם
שְׁלִפְנָה	תְּשַׁלְּפְנָה	שׁוֹלְפֹת	שָׁלַפְתֶּן	אתן
	יִשְׁלְּפוּ	שׁוֹלְפִים	שָׁלַפוּ	הם
	תְּשַׁלְּפְנָה	שׁוֹלְפֹת	שָׁלַפוּ	הן

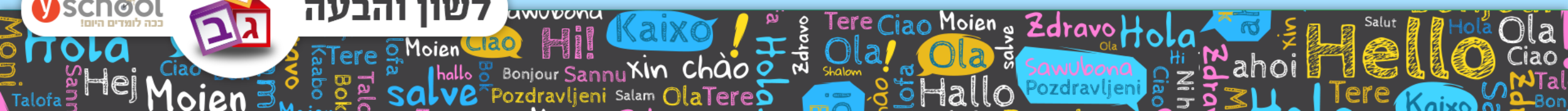

בניין נפעל

▶ הבניין השני אחרי קל. הוא נחשב לסביל של בניין קל (לא תמיד).
(פֶּתַב - נִכְתַּב).

▶ המאפיין העיקרי לבניין נפעל הוא שבזמן עתיד - ציווי - מקור חלה הידמות והתמזגות, כך שה(נ') של בניין נפעל נפטרת ובמקומה מופיע דגש חזק משלים.
יִנְדַּרְשׁ - יִדְרַשׁ - יִדְרֵשׁ.

זכרו את התופעה בשם (חד"ק): חיריק, דגש, קמץ.

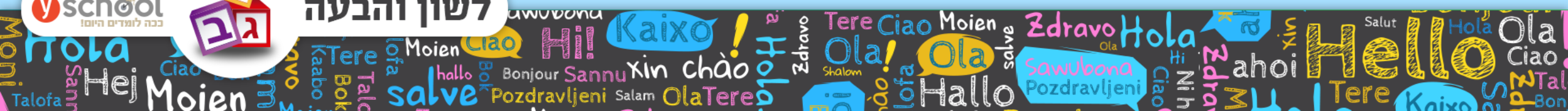

בניין נפעל

נתח את הפעלים ◀

זמן	גוף	שורש	פועל
			נשמרת
			תפתבי
			נרדמו
			יפגש
			נזהרות

בניין נפעל

נתח את הפעלים ◀

זמן	גוף	שורש	פועל
עבר	את	ש-ח-ר	נִשְׁמַחַת
עתיד	את	נ-ח-ב	תִּפְתְּבִי
עבר	הס/הן	ר-ד-מ	נִרְדְּמוּ
עתיד	הוא	פ-ג-ש	יִפְגֵּשׁ
הווה	אתן	ז-ה-ר	נִזְהָרוֹת

